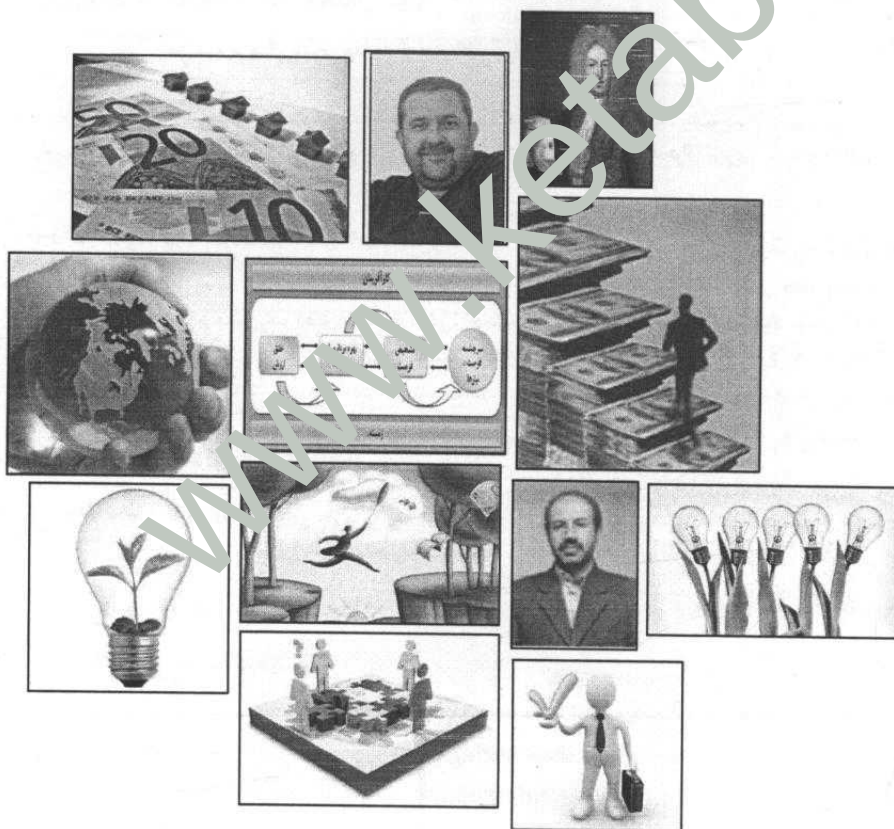

مجموعه‌ی کارآفرینی

از سری دانشنامه‌های معرفتی مجموعه‌های تحصیلی

مؤسسه فرهنگی هنری هدایت فرهیختگان جوان

عنوان و نام پدیدآور	مجموعه‌ی کارآفرینی
مشخصات نشر	تهران: هدایت فرهیختگان جوان، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	۲۸۶ ص: مصور، جدول؛ ۲۹×۲۲ س.م.
فروست	از سری دانشنامه‌های معرفی مجموعه‌های تحصیلی (گروه علوم انسانی)
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۸۵۷-۰۷-۶: ۳۶۵,۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
یادداشت	بالای عنوان: دانشنامه معرفی رشته‌های دانشگاهی
شناسه افزوده	مؤسسه فرهنگی هنری هدایت فرهیختگان جوان
رده‌بندی کنگره	---
رده‌بندی دیویی	---
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۸۰۰۲۸

مجموعه‌ی کارآفرینی

گردآوری و تألیف:	مؤسسه هدایت فرهیختگان جوان
ناشر:	مؤسسه فرهنگی هنری هدایت فرهیختگان جوان
مدیر طرح:	محمد امیر لاری
مدیران پروژه:	محسن زارعی، محمد مهدی شهبازی، بهزاد عمران‌زاده، محمدجواد بربری، سید مهدی شکروی و محمدهادی مقدم
مسئولان گروه‌ها:	احمد تقیان، حسین حاجی‌پاشا، ... آزادی
همکاران اصلی:	علی‌اصغر جاسب، احسان دربندی، محسن رحیمی، محسن یوسف‌زاده، منوچهر خادمی، مجتبی پاشا، پدram عباس‌زاده دقیق، سبحان نجفی، احمد صالح‌نور، روح‌اله محمدصادق، مسعود مربوبی، فرهاد نوری، سیدسعید علوی، مریم فدایی و مرضیه رعینی
صفحه‌آرا:	آرزو کلاته
طراح جلد:	عباس خدایی و امید عرفانی
نوبت چاپ:	چاپ اول، ۱۳۹۴
تیراژ:	۱۰۰۰ جلد
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۸۵۷-۰۷-۶
بها:	۳۶۵,۰۰۰ ریال

رایانامه: Reshteha@hfj.ir

info@hfj.ir

نشانی اینترنتی: www.hfj.ir

نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان حافظ، خیابان جامی، خیابان محمدبیک، پلاک ۱۴

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱ - ۹۷۸۰۰۰

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر به «مؤسسه فرهنگی هنری هدایت فرهیختگان جوان» تعلق دارد و هرگونه کپی‌برداری از آن، منوط به دریافت مجوز کتبی از مؤسسه می‌باشد.

فهرست کلی

پیشگفتار	۱۳
----------------	----

فصل اول: کلیات

۱. مقدمه	۱۷
۲. تعاریف و موضوعات علم کارآفرینی	۱۸
۳. مکاتب کارآفرینی	۲۷
۴. زمینه‌های پیدایش و سیر نظریه‌های کارآفرینی	۳۱
۵. صاحب‌نظران کارآفرینی	۳۶
۶. اولین مراکز آموزشی و پژوهشی در زمینه علم کارآفرینی	۴۱
۷. انواع کارآفرینی	۴۶
۸. منابع و مآخذ	۴۸

فصل دوم: رشته و ترانس‌ها

۱. مقدمه	۵۳
۲. فهرست رشته-گرایش‌های نمونه‌ی کارآفرینی	۵۴
۳. مقطع کارشناسی پیوسته	۵۶
۴. مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته	۷۲
۵. مقطع دکتری (PhD)	۹۷

فصل سوم: اطلاعات آموزشی و پژوهشی

۱. مقدمه	۱۱۱
۲. دوره‌های آموزشی برای توانمندسازی دانشجویان مجموعه کارآفرین	۱۱۲
۳. نرم‌افزارهای مرتبط با مجموعه کارآفرینی	۱۱۷
۴. مؤسسات پژوهشی مرتبط با مجموعه کارآفرینی	۱۳۰
۵. نشریه‌های علمی مرتبط با مجموعه کارآفرینی	۱۳۳
۶. انجمن‌های علمی مرتبط با مجموعه کارآفرینی	۲۵۱

فصل چهارم: فرصت‌های شغلی علم

۱. مقدمه	۲۷۷
۲. مشاغل مرتبط با مجموعه کارآفرینی	۲۷۸
۳. سازمان‌ها و بنگاه‌های شغلی	۲۸۱
معرفی مؤسسه	۲۸۵

فهرست تفصیلی

پیشگفتار ۱۲

فصل اول: کلیات

۱. مقدمه ۱۷

۲. تعاریف و موضوعات علم کارآفرینی ۱۸

۱.۲. تعریف لغوی ۱۹

۱.۱. ۱. فرهنگ واژگان دهخدا ۱۹

۲.۱. ۲. فرهنگ واژگان عمید ۱۹

۳.۱. ۳. فرهنگ واژگان معین ۱۹

۴.۱. ۴. فرهنگ واژگان لاتین وبستر ۱۹

۵.۱. ۵. فرهنگ واژگان لاتین لانگمن ۱۹

۶.۱. ۶. فرهنگ واژگان لاتین آکسفورد ۲۰

۷.۱. ۷. بررسی ریشه‌ی زبانی واژه کارآفرینی ۲۰

۲.۲. تعریف تخصصی ۲۱

۱.۲. ۱. تعریف کارآفرینی از منظر مشاهیر ۲۱

۲.۲. ۲. تعریف دقیق از علم کارآفرینی ۲۲

- ۳.۲. سؤالات اساسی ۲۳
- ۴.۲. موضوعات اصلی ۲۴
۳. مکاتب کارآفرینی ۲۷
- ۱.۳. مکتب اول: مکتب مرکانتیلیست‌ها یا مکتب سوداگری ۲۸
- ۲.۳. مکتب دوم: مکتب فیزیوکرات‌ها ۲۸
- ۳.۳. مکتب سوم: مکتب سنتی اتریش - آلمان ۲۹
- ۴.۳. مکتب چهارم: مکتب نوین اتریش ۳۰
۴. زمینه‌های پیدایش و سیر نظریه‌های کارآفرینی ۳۱
- ۱.۴. زمینه‌های پیدایش ۳۲
- ۲.۴. سیر نظریه‌ها ۳۴
- ۱.۲.۴. نظریه‌ی اول: نظریه و مدل‌ها، محتوایی کارآفرینی ۳۴
- ۲.۲.۴. نظریه دوم: نظریه و مدل‌های دیگری ۳۴
- ۳.۲.۴. نظریه سوم: نظریه مادر کارآفرینی ۳۵
۵. صاحب‌نظران کارآفرینی ۳۶
- ۱.۵. ریچارد کانتیلون ۳۷
- ۲.۵. ژوزف شومپتر ۳۹
- ۳.۵. پینکات ۴۰
۶. اولین مراکز آموزشی و پژوهشی در زمینه‌ی علم کارآفرینی ۴۱
- ۱.۶. مراکز آموزشی و پژوهشی سنتی در جهان ۴۲
- ۲.۶. مراکز آموزشی و پژوهشی سنتی در ایران ۴۲
- ۳.۶. دانشگاه تأسیس‌کننده در جهان ۴۴
- ۴.۶. دانشگاه تأسیس‌کننده در ایران ۴۵
۷. انواع کارآفرینی ۴۶
۸. منابع و مآخذ ۴۸

فصل دوم: رشته و گرایش‌ها

۵۳	۱. مقدمه
۵۴	۲. فهرست رشته-گرایش‌های مجموعه‌ی کارآفرینی
۵۶	۳. مقطع کارشناسی پیوسته
۵۷	۱.۳. منابع کنکور رشته‌ی کارآفرینی
۵۸	۲.۳. مدیریت کسب و کارهای کوچک
۵۸	۱.۲.۳. معرفی
۵۹	۲.۲.۳. فهرست دروس
۶۲	۳.۲.۳. منابع پیشنهادی دروس غیرعمومی
۶۷	۳.۳. ادامه‌ی تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد
۶۷	۱.۳.۳. امکان ادامه‌ی تحصیل (داخل کشور)
۶۷	۲.۳.۳. امکان ادامه‌ی تحصیل (خارج از کشور)
۷۲	۴. مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته
	۱.۴. کارآفرینی (MBA) / آموزش عالی / آموزش و ترویج کارآفرینی / بخش عمومی / بین‌الملل / توسعه خدمات
۷۳	کشاورزی / سازمانی / فناوری / فناوری اطلاعات / کسب و کار الکترونیکی / کسب و کار جدید / گردشگری)
۷۳	۱.۱.۴. معرفی
۷۵	۲.۱.۴. منابع کنکور
۷۷	۳.۱.۴. فهرست دروس
۸۳	۴.۱.۴. منابع پیشنهادی دروس
۹۲	۲.۴. ادامه‌ی تحصیل در مقطع دکتری
۹۲	۱.۲.۴. امکان ادامه‌ی تحصیل (داخل کشور)
۹۲	۲.۲.۴. امکان ادامه تحصیل (خارج از کشور)
۹۷	۵. مقطع دکتری (PhD)
۹۸	۱.۵. کارآفرینی (آموزش عالی / بخش عمومی / بین‌الملل / توسعه / سازمانی / فناوری / کسب و کار)
۹۸	۱.۱.۵. معرفی
۱۰۰	۲.۱.۵. منابع کنکور
۱۰۲	۳.۱.۵. فهرست دروس
۱۰۶	۴.۱.۵. منابع پیشنهادی دروس

فصل سوم: اطلاعات آموزشی و پژوهشی

۱. مقدمه ۱۱۱
۲. دوره‌های آموزشی برای توانمندسازی دانشجویان مجموعه‌ی کارآفرینی ۱۱۲
۳. نرم‌افزارهای مرتبط با مجموعه‌ی کارآفرینی ۱۱۷
۴. مؤسسات پژوهشی مرتبط با مجموعه‌ی کارآفرینی ۱۲۰
 ۱. ۴. مؤسسه‌های پژوهشی کشور ۱۲۱
 ۲. ۴. مؤسسه‌های پژوهشی منتخب کشورهای جهان ۱۲۶
۵. نشریه‌های علمی مرتبط با مجموعه‌ی کارآفرینی ۱۳۳
 ۱. ۵. نشریه‌های علمی داخلی ۱۳۴
 ۲. ۵. مجله‌های علمی بایه شده در ISI ۱۳۶
 ۱. ۲. ۵. اقتصاد و سیاست‌گذاری کشاورزی (AGRICULTURAL ECONOMICS & POLICY) ۱۳۶
 ۲. ۲. ۵. کسب و کار (BUSINESS) ۱۳۹
 ۳. ۲. ۵. کسب و کار، مالی (BUSINESS, FINANCE) ۱۵۵
 ۴. ۲. ۵. مهندسی، صنایع (ENGINEERING, INDUSTRIAL) ۱۶۶
 ۵. ۲. ۵. پژوهش عملیاتی و علوم مدیریت (OPERATIONS RESEARCH & MANAGEMENT SCIENCE) ۱۷۲
 ۶. ۲. ۵. روابط صنعتی و نیروی کار (INDUSTRIAL RELATION & LABOR) ۱۸۲
 ۷. ۲. ۵. مدیریت (MANAGEMENT) ۱۸۵
 ۸. ۲. ۵. برنامه‌ریزی و توسعه (PLANNING & DEVELOPMENT) ۲۰۴
 ۹. ۲. ۵. اقتصاد (ECONOMICS) ۲۱۱
۶. انجمن‌های علمی مرتبط با مجموعه‌ی کارآفرینی ۲۵۱
 ۱. ۶. انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری ۲۵۲
 ۲. ۶. انجمن ایرانی تعلیم و تربیت ۲۵۳
 ۳. ۶. انجمن بازاریابی ایران ۲۵۳
 ۴. ۶. انجمن علمی بازرگانی ایران ۲۵۴
 ۵. ۶. انجمن پژوهش‌های آموزشی ایران ۲۵۵
 ۶. ۶. انجمن ترویج علم ایران ۲۵۶

۶. ۷. انجمن ترویج و آموزش کشاورزی ایران ۲۵۷
۶. ۸. انجمن توسعه روستایی ایران ۲۵۸
۶. ۹. انجمن جامعه‌شناسی آموزش و پرورش ایران ۲۵۹
۶. ۱۰. انجمن علوم مدیریت ایران ۲۶۰
۶. ۱۱. انجمن علمی کارآفرینی و نوآوری ایران ۲۶۱
۶. ۱۲. انجمن لجستیک ایران ۲۶۲
۶. ۱۳. انجمن مدیریت اجرایی ایران ۲۶۳
۶. ۱۴. انجمن مدیریت ایران ۲۶۴
۶. ۱۵. انجمن مدیریت تکنولوژی ایران ۲۶۵
۶. ۱۶. انجمن مدیریت راهبردی ایران ۲۶۶
۶. ۱۷. انجمن مراکز تحقیقات توسعه منابع و معادن ایران ۲۶۷
۶. ۱۸. انجمن مشاوره ایران ۲۶۸
۶. ۱۹. انجمن مطالعات برنامه درسی ایران ۲۶۹
۶. ۲۰. انجمن مهندسی ارزش ایران ۲۷۰
۶. ۲۱. انجمن نانوفناوری ایران ۲۷۱
۶. ۲۲. جمعیت ایرانی پیشبرد ارتباط صنعت و دانشگاه ۲۷۲
۶. ۲۳. جمعیت توسعه علمی ایران ۲۷۳

فصل چهارم: فرصت‌های شغلی علم

۱. مقدمه ۲۷۷
۲. مشاغل مرتبط با مجموعه‌ی کارآفرینی ۲۷۸
۳. سازمان‌ها و بنگاه‌های شغلی ۲۸۱
- معرفی مؤسسه ۲۸۵

پیشگفتار

در سال‌های اخیر، فعالیت‌های گسترده‌ای در زمینه‌ی انتخاب رشته‌ی داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها صورت گرفته است. اغلب این اقدامات در دو شکل «کمک به داوطلبان برای کسب نمره‌ی بهتر در آزمون ورودی دانشگاه‌ها» و «ارائه‌ی اطلاعاتی در مورد اینکه با چه نمره‌ای، احتمال قبول شدن در چه رشته-محل‌هایی وجود دارد» خلاصه شده است. بنابراین به‌نظر می‌رسد مسئله‌ی «**ارائه اطلاعات مورد نیاز به داوطلبان برای شناخت رشته‌های دانشگاهی و مشاغل مرتبط با آن‌ها**» مورد غفلت واقع شده است. دانشنامه‌های معرفی رشته‌های دانشگاهی رفع این خلأ را مد نظر قرار داده‌اند.

انتخاب رشته‌ی تحصیلی و انتخاب شغل، از جمله‌ی مهم‌ترین تصمیم‌گیری‌های زندگی هر فرد به‌شمار می‌آید. این انتخاب‌ها به‌قدری مهم و اثرگذارند که تا مدت‌های طولانی زندگی ما را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. عدم آگاهی از «ویژگی‌های روان‌شناختی خود»، «ویژگی‌های رشته‌های تحصیلی» و «ویژگی‌های مشاغل» موجب تردید و یا حتی اشتباه در انتخاب و تصمیم‌گیری‌های مربوط به آینده‌ی تحصیلی و شغلی می‌گردد. زیرا بازار کار به دنبال نیروی انسانی متخصص و کارآمد می‌باشد و این تخصص، تنها در سایه‌ی تناسب شغل با ویژگی‌های شخصیتی و تحصیل در رشته‌ی تحصیلی متناسب به‌دست خواهد آمد. بنابراین آنچه که می‌تواند این مسیر را هموار سازد، مشاوره و راهنمایی به‌ممتدی در جهت هدایت تحصیلی و شغلی برای اخذ تصمیمات هوشیارانه می‌باشد.^۱

تعیین شغل آینده یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های زندگی هر فرد می‌باشد. شناخت دقیق از وضعیت بازار کار مشاغل مختلف، آشنایی با سازمان‌هایی که این مشاغل را در بر می‌گیرند و آگاهی از فرصت‌های درآمدزایی مرتبط با هر رشته‌ی تحصیلی، باعث می‌شود در مورد انتخاب شغل آینده و رشته‌ی تحصیلی مناسب با آن، تصمیمات دقیق‌تری اتخاذ شود. چرا که اگر رشته تحصیلی افراد با شغلی که در آینده انتخاب می‌کنند مرتبط باشد، موفقیت و رضایت بیشتری نصیب آن‌ها می‌شود. بنابراین برای انتخاب صحیح رشته‌ی تحصیلی باید اطلاعات جامعی از رشته‌های تحصیلی و وضعیت مشاغل مرتبط با آن‌ها کسب شود.

دانشنامه‌های معرفی رشته‌های دانشگاهی در راستای ارائه اطلاعات کاربردی در خصوص رشته‌های تحصیلی و مشاغل مرتبط با آن‌ها، تدوین شده است. در این دانشنامه‌ها اطلاعات مرتبط با رشته‌های دانشگاهی در قالب ۱۰۲ مجموعه‌ی تحصیلی^۲ جمع‌آوری و ساماندهی گردیده است.

در **فصل اول** این دانشنامه‌ها، تاریخچه علمی مجموعه‌ی تحصیلی شامل تعاریف، کاتب، سیر تحولات و نظریات، صاحب‌نظران، مراکز آموزشی و پژوهشی پیشگام و اساتید برجسته‌ی آن مجموعه ارائه شده است. سپس در **فصل دوم** به معرفی رشته و گرایش‌های هر مجموعه‌ی تحصیلی شامل هدف از ایجاد هر رشته، ضرورت ارائه‌ی آن، نقش و توانایی مورد انتظار دانش‌آموختگان آن رشته، طول دوره‌ی تحصیلی، منابع آزمون، فهرست دروس، منابع دروس غیرعمومی و امکان ادامه تحصیل، پرداخته شده است. در **فصل سوم**، فهرستی از مهم‌ترین دوره‌های آموزشی مرتبط با مجموعه‌ی تحصیلی، نرم‌افزارهای پرکاربرد، اطلاعات مربوط به مؤسسات پژوهشی کشور و همچنین اطلاعات مؤسسات پژوهشی منتخب جهان، نشریات علمی داخلی و بین‌المللی نمایه شده در مؤسسه اطلاعات علمی (ISI) و انجمن‌های علمی مرتبط با مجموعه‌ی تحصیلی در اختیار دوستداران علم قرار گرفته است و در نهایت در **فصل چهارم** به ارائه‌ی فهرست مشاغل تخصصی مجموعه‌ی تحصیلی و سازمان‌ها و بنگاه‌های شغلی مرتبط با آن پرداخته شده است.

۱. یکی از خدمات مؤسسه هدایت فرهیختگان جوان برگزاری دوره‌های هدایت تحصیلی و شغلی است. برای کسب آگاهی بیشتر نسبت به سامانه‌ی هدایت تحصیلی و

شغلی، می‌توانید به سایت مؤسسه به نشانی www.hfj.ir مراجعه نمایید.

۲. مجموعه‌ی تحصیلی عبارت است از تعدادی از رشته‌های تحصیلی که با یکدیگر شباهت زیادی دارند.

کتابی که پیش‌رو دارید مربوط به مجموعه‌ی تحصیلی کارآفرینی می‌باشد که مطابق با ساختار دانشنامه‌های معرفی رشته‌های دانشگاهی، تهیه و منتشر شده است و در اختیار شما مخاطب گرامی قرار گرفته است. در سراسر این کتاب، سعی شده است با همکاری متخصصان، مجموعه‌ای جامع و منحصر به فرد فراهم آید. باشد که مورد قبول علاقه‌مندان و متخصصان این حیطه‌ی علمی قرار گیرد.

بدیهی است که علی‌رغم تلاش‌های فراوان انجام شده، این اثر - مانند هر اثر علمی دیگری - خالی از ایراد نمی‌باشد. مؤسسه‌ی هدایت فرهیختگان جوان در جهت رفع ایرادات مذکور، با آغوشی باز از نظرات، پیشنهادات و انتقادات خوانندگان استقبال می‌کند. شما عزیزان می‌توانید با ارسال نکات اصلاحی و تکمیلی خود از طریق رایانامه‌ی «Reshteha@hfj.ir» ما را در بهینه نمودن این دانشنامه یاری فرمایید.

در انتها به مصداق «من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق» شایسته است از تمامی اشخاصی که در تهیه‌ی بخش‌های مختلف این کتاب همکاری نموده‌اند تقدیر و تشکر نماییم. افراد زیر در تکمیل این پروژه ما را یاری نموده‌اند:

آقایان حسین فیروزی، مصطفی باباپور، محمدحسین محمدیان، محمدصادق ابراهیمی، هادی بهرام‌بیگی، عرفان مصلح، مهدی مزارعی و سید محمد موسوی (همکاران ستادی پروژه)، آقای یحیی چاقویی (پژوهشگر فصل اول مجموعه‌ی کارآفرینی) و آقای حسین حاجی‌بابائی (داور علمی فصل اول مجموعه‌ی کارآفرینی).

و من... التوفیق

محمد امین زارعی

مدیر مسئول مؤسسه‌ی فرهنگی هنری

هدایت فرهیختگان جوان